

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060105

DOM
2017-06-22
Stockholm

Mål nr
P 699-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-12-27 i mål nr P 3986-16, se bilaga A

KLAGANDE

Miljö- och byggnadsnämnden i Lomma kommun
234 81 Lomma

MOTPARTER

1. S T

2. S Th

SAKEN

Bygglov för plank på fastigheten X i Lomma kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom fastställer Mark- och miljööverdomstolen Miljö- och byggnadsnämndens i Lomma kommun beslut den 14 juni 2016 i ärende nr MB2014-707 att avslå ansökan om bygglov på fastigheten X.

Dok.Id 1346125

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och byggnadsnämnden i Lomma kommun (nämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och fastställa nämndens beslut att avslå ansökan om bygglov.

S T och **S Th** har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nämnden har till stöd för sin talan framfört i huvudsak följande:

Det strider mot planen att uppföra planket på platsen. Det är i och för sig korrekt att planbestämmelsens lista på byggnader som tillåts inte är uttömmande.

Planbestämmelsen omfattar dock inget annat än byggnader. Ett plank är ingen byggnad och planbestämmelsen kan inte tolkas som att andra byggnadsverk är tillåtna. Att utnyttja ett område för ett annat ändamål än det som angetts i detaljplanen är inte en liten avvikelse från planen. Planen hindrar alltså att plank uppförs på den aktuella platsen. Planket strider dessutom mot anpassningskravet i 2 kap. 6 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

S T och **S Th** har vidhållit vad de tidigare framfört.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Den del av fastigheten där planket är tänkt att placeras är i stadsplanen, vilken gäller som detaljplan, korsprickad. Enligt planbestämmelserna får med korsprickning betecknad mark bebyggas endast med uthus, garage och dylika mindre gårdsbyggnader.

Mark- och miljööverdomstolen har i mål nr P 6967-12 funnit att uppförande av en mur med ett plank ovanpå placerad på mark som i en stadsplan från 1937 var försedd dels

med punktprickning och dels med korsprickning (enligt den senare planbestämmelsen fick endast mindre garagebyggnad uppföras) stred mot båda planbestämmelserna. Mark- och miljööverdomstolen bedömde att det inte rörde sig om en mindre avvikelse som var förenlig med detaljplanens syfte. Vidare har Mark- och miljööverdomstolen i mål nr P 4340-16 bedömt att uppförande av ett bullerplank på korsprickad mark med samma planbestämmelse som i nu aktuellt mål (stadsplanen i det målet var från 1953) stred mot detaljplanen och att det inte var fråga om en liten avvikelse.

Med hänvisning till tidigare praxis (se även RÅ 1995 ref 21 och RÅ 2010 not. 33) finner Mark- och miljööverdomstolen att placeringen av planket på korsprickad mark strider mot detaljplanen. Mark- och miljööverdomstolen bedömer med hänsyn till plankets längd och höjd samt den omständigheten att hela planket placeras på korsprickad mark att det inte är fråga om en liten avvikelse som är förenlig med planens syfte. Det saknas därmed förutsättningar för att ge bygglov för planket och nämndens beslut att avslå bygglovsansökan ska därför fastställas. Vid den utgången tar Mark- och miljööverdomstolen inte ställning till frågan om planket strider mot anpassningskravet i 2 kap. 6 § PBL.

Domen kan enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Per Sundberg och Gösta Ihrfelt, referent, tekniska rådet Mats Kager samt tf. hovrättsassessorn Elin Samuelsson.

Lina Tengvar har föredragit målet.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-12-27
meddelad i
Växjö

Mål nr P 3986-16

KLAGANDE

1. S Th

2. S T

MOTPART

Miljö- och byggnadsnämnden i Lomma kommun
Hamngatan 3
234 81 Lomma

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen i Skåne läns beslut 2016-09-02 i ärende nr 403-24252-16, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för plank på fastigheten X, Lomma kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver underinstansernas beslut och återförvisar ärendet till Miljö- och byggnadsnämnden i Lomma kommun för fortsatt handläggning.

Dok.Id 385320

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 130 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Lomma kommun (nämnden) beslutade den 14 juni 2016 att avslå ansökan från S och S Th om bygglov för uppförande av ett plank på fastigheten X i Lomma kommun. Som motivering till beslutet angavs att det tilltänkta planket strider mot Lomma kommuns riktlinjer angående murar och plank och därmed anses det strida mot de allmänna anpassningskraven som framgår av 2 kap. 6 § PBL. S T och S Th överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslutade den 2 september 2016 att avslå överklagan, med motiveringen att beslutet strider mot gällande detaljplan för fastigheten och att det enligt länsstyrelsen inte är fråga om en liten avvikelse förenlig med planens syfte. S och S Th har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

S T och S Th yrkar att mark- och miljödomstolen undanröjer underinstansernas avslagsbeslut och beviljar dem det sökta bygglovet. Som grund för sin talan anför de följande.

De har anpassat sin ansökan efter kommunens plankpolicy och utformat planket efter handläggarens råd och rekommendationer. De sänkte bl.a. plankets höjd från 1,8 meter till 1,5 meter och blev därpå lovade att ansökan skulle godkännas.

De har små barn i trädgården och samtidigt kör tung trafik i form av lastbilar dagligen förbi deras hus. Det är få som följer den föreskrivna hastighetsbegränsningen på 30 km/h. Nämnden hänvisar till 2 kap. 6 § PBL som säger att byggnader ska lokaliseras, placeras och utformas på sådant sätt att de eller deras användning inte innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. När huset byggdes körde inte mycket bilar förbi, men nu är gatan en genomfartsled för både yrkestrafik och persontrafik. I en trädgård borde man kunna leka och de anser att lek är en säkerhetsrisk i dagsläget.

I ett liknande ärende tvärs över gatan har bygglov beviljats eftersom överprövande instanser fastslog att planket inte stred mot detaljplanen och att kommunens riktlinjer inte var att betrakta som detaljplanebestämmelser och saknar därmed bindande verkan mot enskilda. De anser att deras ansökan liknar grannarnas och att deras plank kommer att ser likadant ut.

Ett plank är inte till någon olägenhet för någon eftersom många människor flanerar förbi längs denna genomfartsled.

Miljö- och byggnadsnämnden avstyrker bifall till överklagan. Nämnden har i yttrande anfört följande. Planket är avsett att placeras på mark som i detaljplanen är betecknad som korsprickad mark. Enligt planbestämmelserna får sådan mark bebyggas endast med uthus, garage och dylika mindre gårdsbyggnader. Det tilltänkta planket strider således mot detaljplanen. Avvikelsen är av sådan omfattning att den inte kan anses som en sådan liten avvikelse som nämnden har rätt att medge.

Nämnden har beslutat om riktlinjer för hur reglerna i bygglagstiftningen ska tillämpas vid ansökan om bygglov för plank och murar. I riktlinjerna anförs bl.a. att häckar och låga, genomskinliga staket vid fastighetsgräns är karakteristiskt för kommunens bebyggelsemiljöer, att kommunen ser positivt på att denna gröna lummiga karaktär bevaras och förstärks samt att långa plank vid fastighetsgräns mot allmänna och gemensamma rum i bebyggelsen bara ska få uppföras då särskilda skäl föreligger.

Planket i aktuellt ärende strider mot kommunens riktlinjer. Om denna typ av plank tillåts leder det till att gatorna i småhusbebyggelsen i kommunen kommer att bli korridorliknande och att den lummighet som eftersträvas kommer att gå förlorad. I den bebyggelse som här är i fråga strider planket mot anpassningskraven i 2 kap. 6 § plan- och bygglagen.

Som grund för att uppföra planket har i huvudsak anförts att planket avser att utgöra skydd så att barn inte tar sig från tomten till vägen. Detta utgör inte några särskilda

skäl för att frånga de riktlinjer som tillämpas. Avsedd effekt kan nås med ett helt genomskinligt och icke bygglovspliktigt nätstängsel.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Planenlighet

Fastigheten X omfattas av detaljplan från 1967. Den del av fastigheten där planket ska uppföras anges i detaljplanen som mark som får bebyggas endast med uthus, garage och dylika mindre gårdsbyggnader. De byggnadsverk som räknas upp är dock endast exempel på vad som tillåts, vilket innebär att listan inte är uttömmande för vad som får uppföras på platsen. Vidare finns det inga särskilda bestämmelser i detaljplanen angående utformning och lokalisering av plank, murar eller staket. Nämnden har vid prövningen av den aktuella ansökan om bygglov i beslutet 2016-06-14 konstaterat att åtgärden inte strider mot gällande detaljplan. Mark- och miljödomstolen delar den bedömningen. Det finns därför inte grund för att avslå ansökan med motiveringen att åtgärden strider mot gällande detaljplan för fastigheten.

Anpassningskravet

Kommunens riktlinjer avseende murar och plank utgör endast riktlinjer. Riktlinjerna har ingen bindande verkan mot enskilda och kan inte ensamt åberopas som grund för avslag på en ansökan om bygglov. Nämnden anför dock att bygglov inte kan beviljas eftersom åtgärden strider mot anpassningskravet i 2 kap. 6 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Av bestämmelsen följer att bebyggelse och byggnadsverk ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan. Det aktuella bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden ska skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. I förarbetena till bestämmelsens föregångare i den äldre plan- och bygglagen (1987:10) framgår att ett starkare skydd råder i dessa frågor om kommunerna klar-

gör i vilka bebyggelseområden som det bör råda ett starkare skydd för miljövärden (se prop. 1985/86:1 s. 482.). Något krav på att skyddsbehovet har kommit till uttryck i en detaljplan eller områdesbestämmelser finns inte. Det är dock lämpligt att kommunen ändå tar ställning till bevarandefrågorna i förväg och att detta kommer till uttryck i en detaljplan eller områdesbestämmelser (prop. 2009/10:170 s. 416). För att kunna tillämpa anpassningskravet föreligger därför ett krav på att kommunen genom bevarandeprogram och dokument kan visa på behovet av en viss utformning och lokalisering av byggnadsverk.

Kommunens åberopade riktlinjer anger bland annat att långa plank vid fastighetsgräns mot allmänna och gemensamma rum i bebyggelsen bara ska få uppföras då särskilda skäl föreligger. Varken riktlinjerna eller vad som i övrigt framkommit i målet visar på varför just denna utformning och lokalisering av plank inte bör tillåtas i det i målet aktuella bostadsområdet. Nämnden har i sitt avslagsbeslut därför inte visat på vilket sätt aktuellt plank skulle strida mot anpassningskravet. Åtgärden kan därför inte anses strida mot 2 kap. 6 § PBL.

Sammanfattningsvis strider den aktuella åtgärden varken mot detaljplanen eller mot bestämmelsen i 2 kap. 6 § miljöbalken. Överklagandet ska därför bifallas och ärendet återförvisas till nämnden för beviljande av bygglov.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 17 januari 2017.

Bengt Johansson

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Bengt Johansson, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande har varit tingsnotarien Björn Spejare.